

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾

z dnia2013 r.

**w sprawie obrotu przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny wierzytelnościami
nabywanymi od podmiotów objętych obowiązkowym systemem gwarantowania lub
spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, w których powstało
niebezpieczeństwo niewypłacalności**

Na podstawie art. 4 ust. 2a ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 711, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe warunki, zakres i tryb obrotu przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny, zwany dalej „Funduszem”, wierzytelnościami nabywanymi przez Fundusz od podmiotów objętych obowiązkowym systemem gwarantowania w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, zwanych dalej „podmiotami”, oraz od spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, w rozumieniu ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 855 i 1166 oraz z 2013 r. poz. 613), zwanych dalej „kasami”, w których powstało niebezpieczeństwo niewypłacalności.

§ 2. Fundusz, działając w zakresie udzielania pomocy podmiotom i restrukturyzacji kas, nabywa i zbywa wierzytelności, o których mowa w § 3.

§ 3. 1. Fundusz może nabywać niewymagalne wierzytelności pieniężne podmiotów, wynikające z czynności bankowych, które spełniają warunki do zakwalifikowania do kategorii „normalne” lub „pod obserwacją” na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 8 lit. c ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 i 613).

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej – instytucje finansowe, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 248, poz. 1481).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2009 r. Nr 144, poz. 1176, z 2010 r. Nr 140, poz. 943 i Nr 257, poz. 1724, z 2011 r. Nr 134, poz. 781, z 2012 r. poz. 596 i 1166 oraz z 2013 r. poz. 613 i 1012.

2. Fundusz może nabywać wierzytelności pieniężne kas, wynikające z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów, co do których nie ma opóźnień w spłacie, a sytuacja ekonomiczno-finansowa dłużnika nie stwarza zagrożenia dalszej terminowej spłaty długu.

3. Fundusz nabywa wierzytelności, o których mowa w ust. 1 i 2:

- 1) bezsporne co do zasady, wielkości i terminów wymagalności;
- 2) których istnienie wynika z wyraźnie oznaczonego stosunku zobowiązaniowego;
- 3) zbywalne;
- 4) nieobciążone prawami na rzecz osób trzecich, a także niezajęte w postępowaniu egzekucyjnym lub zabezpieczającym;
- 5) w stosunku do których, w relacji między podmiotem a dłużnikiem lub kasą a dłużnikiem, nie przysługuje dłużnikowi prawo zgłoszenia zarzutu potrącenia, zwolnienia z długu, niespełnienia świadczenia.

§ 4. 1. Nabywanie przez Fundusz wierzytelności podmiotów może być finansowane wyłącznie ze środków funduszu pomocowego w wysokości nieprzekraczającej 20 % tego funduszu do wykorzystania na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego udzielenie pomocy w postaci nabycia wierzytelności.

2. Nabywanie przez Fundusz wierzytelności kas może być finansowane wyłącznie ze środków funduszu gwarancyjnego kas w wysokości nieprzekraczającej 20 % tego funduszu do wykorzystania na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego nabycie wierzytelności, z zastrzeżeniem § 13.

§ 5. 1. Nabycie przez Fundusz wierzytelności następuje na wniosek podmiotu lub kasy.

2. Podmiot lub kasa występujący z wnioskiem o nabycie wierzytelności powinny dołączyć do wniosku wykaz wierzytelności oferowanych do zbycia wraz z ich opisem oraz kompletem dokumentów pozwalających na ocenę stanu prawnego i faktycznego tych wierzytelności.

3. Opis, o którym mowa w ust. 2, powinien zawierać w szczególności:

- 1) oznaczenie dłużnika podmiotu lub kasy wraz z przedstawieniem jego sytuacji finansowej;
- 2) kwotę wierzytelności ze wskazaniem należności głównej, odsetek i innych należności ubocznych;
- 3) datę powstania wierzytelności oraz terminy i warunki jej spłaty;
- 4) informacje o ustanowionych zabezpieczeniach wierzytelności;
- 5) informacje o przebiegu i terminowości dotychczasowych spłat wierzytelności.

§ 6. 1. Fundusz ustala, które z oferowanych przez podmiot lub kasę wierzytelności mogą zostać nabyte i zawiadamia o tym odpowiednio podmiot lub kasę w ciągu 20 dni roboczych od dnia otrzymania wniosku.

2. Przy wyborze wierzytelności do nabycia Fundusz kieruje się oceną sytuacji finansowej podmiotu lub kasy i analizą jakości wykazanych przez nie wierzytelności, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości ich spłaty.

§ 7. 1. Fundusz zawiera z podmiotem lub kasą umowę cywilnoprawną, zwaną dalej „umową”, określającą jej rodzaj oraz warunki nabycia wierzytelności od podmiotu lub kasy.

2. Umowa powinna określać w szczególności:

- 1) termin nabycia przez Fundusz wierzytelności;
- 2) cenę wierzytelności;
- 3) formę i terminy zapłaty przez Fundusz.

§ 8. 1. Fundusz może zbyć wierzytelność za cenę niższą niż cena jej nabycia, z zastrzeżeniem § 9 ust. 4.

2. Cena zbycia wierzytelności nie może być niższa niż 50 % ceny jej nabycia.

§ 9. 1. W umowie można zastrzec możliwość odkupu tej wierzytelności przez podmiot zbywający lub kasę zbywającą.

2. Umowa powinna określać w szczególności:

- 1) termin, do którego podmiot lub kasa mogą wykonać prawo odkupu wierzytelności;
- 2) cenę odkupu;
- 3) formę i terminy zapłaty przez podmiot lub kasę.

3. Cena odkupu, o której mowa w ust. 2 pkt 2, powinna uwzględniać cenę zakupu wierzytelności wraz z kosztami związanymi z zakupem poniesionymi przez Fundusz, powiększoną o odsetki obliczone według stopy oprocentowania nie niższej niż ustalona przy udzielaniu podmiotom lub kasom pomocy w formie pożyczki oraz pomniejszoną o kwotę stanowiącą różnicę między częścią wierzytelności odzyskaną przez Fundusz w okresie od nabycia tej wierzytelności od podmiotu lub kasy do dnia jej odkupu przez podmiot lub kasę a kosztami poniesionymi przez Fundusz w związku z odzyskaniem tej części wierzytelności.

4. W przypadku skorzystania przez podmiot lub kasę zbywającą z prawa odkupu zastrzeżonego w umowie, cena zbycia wierzytelności przez Fundusz nie może być niższa niż cena odkupu ustalona zgodnie z ust. 3.

5. Fundusz, w terminie określonym w umowie, przekaze podmiotowi lub kasie odkupującym wierzytelności informacje o rodzajach i skutkach działań, jakie podjął w stosunku do dłużnika.

§ 10. Nabywając wierzytelność, co do której zostało zastrzeżone prawo odkupu, Fundusz może żądać ustanowienia zabezpieczenia należności wynikających z takiej wierzytelności.

§ 11. 1. Fundusz może zbyć osobie trzeciej, z zastrzeżeniem § 12, nabytą od podmiotu lub kasy wierzytelność, o ile w umowie nie postanowiono inaczej.

2. Nabyte od podmiotów lub kas wierzytelności, z zastrzeżeniem § 12, Fundusz zbywa w drodze przetargu nieograniczonego lub w drodze oferty ogłoszonej publicznie (sprzedaż publiczna). W ofercie ogłoszonej publicznie Fundusz określa cenę sprzedaży wierzytelności.

3. Zamiar sprzedaży wierzytelności Fundusz podaje do wiadomości publicznej, w szczególności poprzez ogłoszenie na stronach internetowych Funduszu oraz w miejscu publicznie dostępnym w swojej siedzibie.

4. Wyznaczony przez Fundusz termin składania ofert nie może być krótszy niż 3 tygodnie od daty ogłoszenia przetargu.

5. Przystępujący do przetargu wnoszą wadium w wysokości określonej przez Fundusz. Fundusz może odstąpić od pobierania wadium od przystępujących do danego przetargu.

6. Fundusz dokonuje wyboru najkorzystniejszej oferty w ciągu dwóch tygodni od upływu terminu składania ofert. Kryterium wyboru najkorzystniejszej oferty stanowią cena zakupu od Funduszu wierzytelności oraz warunki płatności zaproponowane przez oferenta.

7. Fundusz informuje o wyborze oferty zamieszczając w miejscu publicznie dostępnym w swojej siedzibie ogłoszenie wskazujące firmę (nazwę) i siedzibę tego, którego ofertę wybrano.

8. Fundusz zawiera z wybranym oferentem pisemną umowę sprzedaży wierzytelności nabytej uprzednio od podmiotu lub kasy.

9. O dokonanej sprzedaży wierzytelności Fundusz niezwłocznie zawiadamia dłużnika.

§ 12. 1. W przypadku gdy wierzytelność nabyta przez Fundusz wynika z czynności objętych tajemnicą bankową lub tajemnicą zawodową, o której mowa w art. 9e ust. 1 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, nabywcą wierzytelności może być tylko podmiot lub kasa.

2. Wierzytelność, o której mowa w ust. 1, nie może być zbywana w drodze publicznej sprzedaży.

3. Fundusz zbywa wierzytelność, o której mowa w ust. 1, na podstawie oferty skierowanej wyłącznie do podmiotów lub kas lub w drodze przetargu ograniczonego, zapraszając do składania ofert imiennie oznaczone podmioty lub kasy.

4. Fundusz zaprasza do składania ofert taką liczbę podmiotów lub kas, nie mniejszą jednak niż dziesięć, która umożliwi wybór najkorzystniejszej oferty, konkurencję i sprawne zbycie wierzytelności.

5. W sprawach dotyczących ofert, wnoszenia wadium i sprzedaży wierzytelności stosuje się także przepisy § 11 ust. 4-6 oraz ust. 8 i 9.

§ 13. Wysokość środków, które mogą być przeznaczone w 2013 r. na finansowanie przez Fundusz nabycia wierzytelności kas ustalana jest według stanu funduszu gwarancyjnego kas do wykorzystania na dzień wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 14. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 29 listopada 2013 r.³⁾

MINISTER FINANSÓW:

ZASTĘPCA DYREKTORA
Departament Rozwoju Rynku Finansowego

Agnieszka Wachnicka

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 września 2009 r. w sprawie obrotu przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny wierzytelnościami nabywanymi od podmiotów objętych obowiązkowym systemem gwarantowania, w których powstało niebezpieczeństwo niewypłacalności (Dz. U. Nr 156, poz. 1236).

UZASADNIENIE

Uchwalona przez Sejm *ustawa z dnia 19 kwietnia 2013 r. o zmianie ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych oraz niektórych innych ustaw* wprowadziła zmiany w *ustawie z dnia 14 grudnia 1994 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 711, z późn. zm.)* umożliwiające Bankowemu Funduszowi Gwarancyjnemu m.in. uczestnictwo w realizacji działań związanych z restrukturyzacją podmiotów sektora spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych.

W świetle wprowadzanych zmian, rozszerzeniu ulegnie zakres działalności Bankowego Funduszu Gwarancyjnego w obszarze pomocowym. Należy bowiem wskazać, iż w okresie przed wejściem w życie ww. nowelizacji Fundusz mógł dokonywać obrotu wierzytelnościami nabywanymi od banków, w których powstało niebezpieczeństwo niewypłacalności, zgodnie z art. 4 ust. 2a ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym oraz wydanym na jego podstawie *rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 września 2009 r. w sprawie obrotu przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny wierzytelnościami nabywanymi od banków, w których powstało niebezpieczeństwo niewypłacalności.*

W brzmieniu art. 4 ust. 2a ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym nadanym nowelizacją ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, które zgodnie z treścią art. 13 pkt 3 zacznie obowiązywać po upływie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie nowelizacji przewiduje się, iż analogiczne działania będą mogły być przez Fundusz podejmowane także w odniesieniu do kas. W związku z powyższym, w celu zapewnienia możliwości realizacji przez Fundusz pełnego katalogu zadań ustawowych niezbędne jest wydanie aktu wykonawczego, uwzględniającego zmienione brzmienie art. 4 ust. 2a ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym. Jednocześnie wskazania wymaga, iż w przepisie tym zawarto delegację do wydania rozporządzenia dotyczącego zarówno podmiotów objętych obowiązkowym systemem gwarantowania, jak i spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych. Stanowi się bowiem, iż minister właściwy do spraw instytucji finansowych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki, zakres i tryb obrotu przez Fundusz wierzytelnościami, o których mowa w ust. 1d pkt 2 i ust. 2 pkt 1a, tj. nabywanymi od kas (w ramach procesów restrukturyzacji), w których powstało niebezpieczeństwo niewypłacalności oraz nabywanymi od banków (w ramach funkcji pomocowej), w których powstało niebezpieczeństwo niewypłacalności. W związku z powyższym projektowane rozporządzenie nie tylko rozszerzy krąg podmiotów, wobec których Bankowy Fundusz Gwarancyjny realizował będzie działania o charakterze pomocowym, ale zastąpi też obecnie obowiązujące *rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 września 2009 r. w sprawie obrotu przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny wierzytelnościami nabywanymi od banków, w których powstało niebezpieczeństwo niewypłacalności.*

Zgodnie z projektowanym rozporządzeniem Bankowy Fundusz Gwarancyjny będzie mógł nabywać niewymagalne wierzytelności pieniężne podmiotów objętych obowiązkowym systemem gwarantowania, wynikające z czynności bankowych, które spełniają warunki do zakwalifikowania do kategorii „normalne” lub „pod obserwacją” na podstawie przepisów wydanych na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 8 lit. c *ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 i 613)* oraz wierzytelności pieniężne kas, wynikające z tytułu udzielonych pożyczek i kredytów, co do których nie ma opóźnień w spłacie, a sytuacja ekonomiczno-finansowa dłużnika nie stwarza zagrożenia dalszej terminowej spłaty długu. Ponadto, aby ww. wierzytelności mogły być przedmiotem nabycia przez Fundusz muszą spełniać warunki, o których mowa w § 3 ust. 3.

Wskazania wymaga, iż nabywanie ww. wierzytelności będzie miało ograniczony poziom kwotowy. Fundusz będzie bowiem mógł nabywać wierzytelności podmiotów objętych

systemem gwarantowania jedynie do wysokości 20% środków znajdujących się w ramach funduszu pomocowego do wykorzystania na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego nabycie tych wierzytelności. Analogiczna sytuacja występować będzie także w przypadku spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, z tą jednak różnicą, że nabycie wierzytelności kas odbywać się będzie do wysokości 20% funduszu gwarancyjnego kas do wykorzystania na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego nabycie przedmiotowych wierzytelności, ponieważ źródłem finansowania działań restrukturyzacyjnych Funduszu wobec kas jest fundusz gwarancyjny kas. Jednocześnie w § 13 przewiduje się, że w przypadku ewentualnej konieczności nabycia wierzytelności od kas, w 2013 r. wysokość środków, które mogą być przeznaczone na finansowanie przez Fundusz tego rodzaju transakcji ustalana będzie według stanu funduszu gwarancyjnego kas do wykorzystania na dzień wejścia w życie niniejszego rozporządzenia. Wynika to z faktu, iż kasy dopiero w tym roku po raz pierwszy wniosły opłaty na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.

Zgodnie z treścią § 5 ust. 1 nabycie przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny wierzytelności może nastąpić na wniosek podmiotu objętego systemem gwarantowania lub kasy. W dalszej części przepisu stanowi się, jakie informacje i dokumenty dołącza się do wniosku.

W § 6 wskazuje się, jakimi przesłankami kierował się będzie Bankowy Fundusz Gwarancyjny dokonując wyboru wierzytelności do nabycia, zaś w § 7 określa się rodzaj stosunku zobowiązaniowego wynikającego z transakcji. Fundusz będzie zawierał z podmiotem lub kasą umowę cywilnoprawną określającą rodzaj oraz warunki nabycia wierzytelności od podmiotu objętego obowiązkowym systemem gwarantowania lub kasy.

Zgodnie z § 8 nabyte w trybie określonym w § 7 wierzytelności Bankowy Fundusz Gwarancyjny będzie mógł zbyć za cenę niższą niż cena jej nabycia, jednak z zastrzeżeniem, że cena ta nie będzie niższa niż 50% ceny jej nabycia. W związku z § 11 zbycie wierzytelności odbywać się będzie w drodze przetargu nieograniczonego lub w drodze oferty ogłoszonej publicznie. Przepisy § 11 precyzują ponadto kwestie dotyczące transakcji zbycia wierzytelności. W § 11 ust. 3 określa się, że zamiar sprzedaży wierzytelności Fundusz podaje do wiadomości publicznej, w szczególności poprzez ogłoszenie na stronach internetowych Funduszu, a nie jak dotychczas w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim.

W § 9 przewiduje się możliwość odkupu wierzytelności nabytej przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny przez podmiot lub kasę wcześniej ją zbywającą. Część dotycząca odkupu wierzytelności stanowić bowiem będzie element umowy, o której mowa w § 7. W § 9 ust. 2-5 określa się natomiast ogólne warunki transakcji odkupu. Jednocześnie należy zauważyć, że w § 10 zaznacza się, iż nabywając wierzytelność, co do której zostało zastrzeżone prawo odkupu, Fundusz może żądać ustanowienia zabezpieczenia należności wynikających z takiej wierzytelności. W § 12 natomiast zastrzega się, że w przypadku gdy wierzytelność nabyta przez Fundusz wynikała z czynności objętych tajemnicą bankową lub tajemnicą zawodową, o której mowa w art. 9e ust. 1 *ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych*, nabywcą wierzytelności może być tylko podmiot lub kasa. Taka wierzytelność będzie mogła być zbyta jedynie w drodze przetargu ograniczonego, którego uczestnikiem będzie mógł być wyłącznie podmiot objęty obowiązkowym systemem gwarantowania lub kasa.

Projekt rozporządzenia na podstawie *ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.)* zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Przedmiotowy projekt rozporządzenia nie wymaga obowiązku notyfikacji.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które będzie oddziaływał akt normatywny.

Projektowane rozporządzenie oddziałuje na Bankowy Fundusz Gwarancyjny, podmioty sektora bankowego oraz podmioty sektora spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, wnoszące wpłaty na rzecz Funduszu. Projektowana regulacja może też oddziaływać na klientów ww. podmiotów.

2. Konsultacje społeczne.

W ramach konsultacji społecznych projekt rozporządzenia zostanie przekazany do zaopiniowania m.in. do Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, Związku Banków Polskich, Krajowego Związku Banków Spółdzielczych oraz do Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej.

3. Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt rozporządzenia nie spowoduje zmniejszenia dochodów lub zwiększenia wydatków budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Projektowana regulacja nie wpłynie także na sytuację pozostałych jednostek sektora finansów publicznych.

4. Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia może mieć pozytywny wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w szczególności w odniesieniu do banków i spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, które dzięki nabywaniu wierzytelności przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny, odsuną od siebie widmo niewypłacalności i będą mogły dalej, bez przeszkód, realizować swoje istotne funkcje.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje zmian na rynku pracy.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na sytuację i rozwój regionalny.

7. Źródła finansowania.

Zakres przedmiotowy projektowanego rozporządzenia jest neutralny z punktu widzenia obciążeń budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz pozostałych jednostek sektora finansów publicznych.

